

[Arbejdsministeren.]

indsats til fremme af samarbejdet ikke blot centralt, men også lokalt. I denne forbindelse vil jeg også gerne pege på bestemmelsen i forslaget § 3, stk. 1, hvorefter de offentlige arbejdsanvisningskontorer hver inden for sit område står til rådighed med bistand ved tilrettelægning og gennemførelse af erhvervsorientering, herunder den erhvervsorientering, som skal finde sted som led i skolens undervisning. Der tænkes her ved bl. a. på sådanne opgaver som fremskaffelse af oplysningsmateriale, film og billedbånd og f. eks. bistand ved tilrettelæggelse af virksomhedsbesøg og erhvervspraktik.

I forbindelse hermed vil jeg gerne i kortshed knytte nogle bemærkninger til de bestemmelser om erhvervsvejledernes ansættelses- og uddannelsesforhold, der findes i henholdsvis lovforslagets § 3, stk. 2, og § 5, stk. 2. De nuværende erhvervsvejledere er for langt de flestes vedkommende ansat på deltid — hovedsagelig deltidsansatte lærere. Den udvikling, som erhvervsvejledningsarbejdet har gennemløbet siden erhvervsvejledningslovens vedtagelse i rigsdagssamlingen 1952-53, har nødvendiggjort, at der ved nogle arbejdsanvisningskontorer har måttet ansættes flere deltids erhvervsvejledere for at klare arbejdsopgaverne. Når hertil kommer, at der må ventes et stigende behov for erhvervsvejledning, vil den nuværende ordning med deltidsansatte erhvervsvejledere ikke være fyldestgørende i det lange løb. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 3 bygger forslaget da også på den forudsætning, at den hidtidige ordning afløses af en ordning med overvejende heltidsansatte erhvervsvejledere. Herved opnås bedre mulighed for at tilrettelægge en mere systematisk uddannelse af erhvervsvejlederne og derved også større mulighed for at knytte egnede folk, f. eks. fra det praktiske erhvervsliv, til erhvervsvejledningen. Det siger sig selv, at overgangen til en ordning med overvejende heltidsansatte bør gennemføres gradvis, afpasset efter det lokale behov og med tilbørlig hensyntagen til de medarbejdere, hvis arbejde erhvervsvejledningen ved den offentlige arbejdsanvisning nu i en årrække har draget nytte af.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at det foreliggende lovforslag, således som det

også vil være fremgået af det allerede anførte, i sin helhed må ses som en umiddelbar videreførelse af 1953-loven med en tilpasning til den ændring i forudsætningerne, som har fundet sted ved gennemførelsen af bestemmelserne om erhvervsorientering i skolelovene af 1958, og med sigte på en intensivning af erhvervsvejledningsarbejdet, således som de øgede krav om en rigtig indpasning af arbejdskraften på arbejdslivets forskellige felter kræver det.

Arbejdsministeriet regner med, at den nødvendige udbygning af den offentlige arbejdsanvisnings virksomhed med erhvervsvejledning kvantitativt såvel som kvalitativt vil medføre en merudgift for statskassen på ca. 700 000 kr. årlig i de nærmest kommende år.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om fremme af udbyttedeling og oprettelse af sociale fonde*.

Den foreslåede lovændring går ganske kort ud på, at bestemmelsen om lovens revision i folketingsåret 1960-61 udgår, således at loven forbliver gældende uden indholdsmæssige ændringer, indtil der måtte blive taget initiativ til en revision.

Loven blev gennemført i 1957 med det formål at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse mellem virksomhedernes ledelse og medarbejderne. Den bygger på frivillighedens grund, idet statens indsats efter loven alene består i at lette og opmuntre til gennemførelse af frivillige ordninger gennem et nævn — udbyttedelingsnævnet — der skal virke for indførelse af udbyttedelingsordninger i forbindelse med oprettelse af sociale fonde eller udvidelse af bestående ordninger. Nævnet skal således virke som et oplysende og vejledende organ, ligesom det skal opfordre virksomhederne til gennemførelse af sådanne ordninger og bistå dem ved disses gennemførelse.

Udbyttedelingsordninger og sociale fonde, som vi kender dem her i landet, er kendetegnet ved, at virksomheder, der har økonomiske muligheder derfor, yder deres medarbejdere mere, end virksomheden er forpligtet til gennem kollektive overenskom-

[Arbejdsministeren.]

ster eller ved den sociale lovgivning. Fordelen for de ansatte er åbenbar, men også virksomhederne kan høste fordel heraf ved at knytte medarbejderne fastere til virksomheden.

Under gode konjunkturer med høj beskæftigelse fremtræder det særlig klart, hvor meget det betyder for en virksomhed — og for de ansatte — at der hersker gode og rolige arbejdsforhold. Det fremmer samarbejdet, og det fremmer produktionen. Der skulle således under de nuværende gode tider være særlig gunstige betingelser for indførelse af udbyttedelingsordninger og oprettelse af sociale fonds, og der skulle være mulighed for at nå et langt stykke ad frivillighedens vej.

Staten yder sit bidrag til at fremme indførelsen af sådanne ordninger ved at give visse skattemæssige begunstigelser og har i de sidste 3 år gennem udbyttedelingsnævnet ydet bistand ved at skabe interesse for sådanne ordningers indførelse og ved at være behjælpelig med deres praktiske gennemførelse. I kraft af sin sammensætning har nævnet et snævert samarbejde med arbejdsmarkedets organisationer, der må anses for meget værdifuldt. På nævnets møder udveksles synspunkter og erfaringer, og nævnet yder de virksomheder, der påtænker at indføre sådanne ordninger, oplysninger om allerede indhøstede erfaringer og om de foreliggende muligheder for skattelettelse o. lign., ligesom man yder praktisk bistand ved udfærdigelse af vedtægter for sociale fonds m. v.

På grundlag af erfaringerne siden lovens ikrafttræden er det regeringens opfattelse, at udbyttedelingsnævnet har vist sig som et egnet organ til at varetage de opgaver, der er tillagt nævnet i loven. Arbejdet befinder sig imidlertid endnu i en indledende fase, og man anser det derfor for rigtigst, at nævnet indtil videre fortsætter sin virksomhed efter de hidtil fulgte retningslinjer, uden at der i loven på forhånd fastsættes noget tidspunkt for en eventuel revision.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje folketing.

Justitsministeren (*Hans Hækkerup*): Jeg har herved den ære for det høje folketing

at fremsætte *forslag til lov om personnavne*.

Medens størstedelen af de øvrige områder inden for person- og familieretten er reguleret ved lovgivning af nyere dato, gælder dette ikke navneretten. Vigtige bestemmelser findes i dåbsforordningen af 30. maj 1828 og i de administrative bestemmelser, der slutter sig hertil. Andre bestemmelser findes i navneforandringsloven af 22. april 1904, i ægteskabsloven, i adoptionsloven og i loven af 7. maj 1937 om børn uden for ægteskab (der, for så vidt angår de navneretlige regler, er opretholdt ved lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling, jfr. denne lovs § 22, stk. 3). En del af navneretten er ulovbestemt; det gælder således reglerne om navneforandring ved kongelig bevilling, der bygger på administrativ praksis.

Allerede hensynet til at gøre dette praktisk vigtige område lettere tilgængeligt for borgerne har begrundet, at vi her i landet har ladet et udvalg udarbejde udkast til en lovgivning, hvor de spredte navneretlige regler samles. Det må hilses med tilfredshed, at man også i Norge og Sverige har taget spørgsmålet op, og at de foreliggende lovudkast i de tre lande er i meget nær overensstemmelse med hinanden.

Det forslag, der her foreligger, bryder ikke på afgørende måde med de hovedprincipper, der følges i dag. Lovforslaget tilsigter gennem en væsentlig forenkling af reglerne at muliggøre en rationalisering af ekspeditionen af navnesagerne. Der er næppe anledning for mig til her at komme nærmere ind på de bestemmelser, hvor det stillede forslag ikke i realiteten afviger fra den bestående tilstand, og jeg skal indskrænke mig til at fremhæve et par punkter, hvor der foreslås realitetsændringer.

I § 2, stk. 1, foreslås indført en ny regel, hvorefter et barn født uden for ægteskab får moderens slægtsnavn. Dette betyder, at barnet, såfremt moderen er eller har været gift, får moderens giftenavn, hvis hun selv anvender dette, medens det efter den hidtidige lovgivning fik hendes pigenavn. Dette forslag kan ved første øjekast måske forekomme temmelig vidtgående, men man bør dog, før man tager sit standpunkt, betænke, at den gifte kvinde siden 1937 har måttet acceptere, at det barn, manden satte i verden uden for ægteskab,